

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

2025-2026 навчальний рік

Кафедра психіатрії, наркології, медичної психології та соціальної роботи

Силабус освітнього компоненту

«Переддипломна практика»

Галузь знань 23 «Соціальна робота»

Спеціальність /ОКР 231 «Соціальна робота» перший (бакалаврський) рівень

ОПП «Соціальна робота

Курс 4 (заочна форма навчання)

Силабус освітнього компоненту розглянуто
на засіданні кафедри
психіатрії, наркології, медичної психології
та соціальної роботи
Протокол № 14 від
«29» червня 2024 р.

Завідувач кафедри

(підпис)

проф. Кожина Г.М.

(прізвище та ініціали)

Схвалено методичною комісією
з проблем терапевтичного профілю

Протокол № 1 від
«28» серпня 2024р.

Голова

(підпис)

проф. Кравчун П.Г.

(прізвище та ініціали)

РОЗРОБНИКИ:

- 1.Кожина Г.М. – проф., д.мед. н. завідувач кафедрою,
- 2.Терьошина І.Ф.– доцент кафедри, к.м.н.,доцент
- 3.Могилка О.П.-викладач ЗВО,

Увага! На момент проходження практики план може бути дещо змінено за бажанням керівника бази практики та за погодженням з керівником від ЗВО.

Опис освітнього компоненту

Переддипломна практика студентів спеціальності “Соціальна робота” є частиною навчального процесу, невіддільною складовою цілісної підготовки фахівців. Проводиться з метою закріпити та поглибити теоретичні знання. Вона є важливим етапом підготовки фахівців до майбутньої спеціальності та набуття досвіду самостійної роботи. Проходження практики кожним студентом обов’язкове, як і вивчення теоретичних дисциплін навчального плану. Важливими принципами організації практики є: зв’язок з життям; відповідальність змісту і організації вимогам, які пред’являються до фаху соціального працівника; зв’язок з вивченням теоретичних курсів; комплексний характер, який передбачає реалізацію в процесі практики різноманітних функцій соціального працівника та ін. В процесі практики встановлюються зв’язки між соціальним закладом і вузом, що, з одного боку, допомагає впровадженню нових елементів у діяльності соціальних закладів, а з іншого – сприяє вдосконаленню навчальних планів і програм практики підготовки спеціалістів.

Посилання на сторінку освітнього компоненту в MOODLE

<https://distance.knmu.edu.ua/course/view.php?id=6217>

1. Мета і завдання переддипломної практики.

1.1. Метою переддипломної практики є оволодіння здобувачами освіти методиками і технологіями соціальної діяльності шляхом включення їх у різні види роботи, формування професійно значущих і особистісних якостей, активної позиції майбутнього фахівця у галузі соціальної роботи, набуття досвіду з соціального проектування, орієнтованого на клієнтів бази практики та розробка дипломної роботи на основі соціального проекту за соціальною чи медико-соціальною проблемою клієнтів бази практики.

1.2. Основними завданнями переддипломної практики майбутніх соціальних працівників є:

- актуалізація, поглиблення і закріплення теоретичних знань під час підготовки практикантами власних соціальних проектів та реалізації їх компонентів.
- формування умінь визначати адвокаційні та комунікаційні цілі у роботі з вирішення соціальних проблем;
- обґрунтовувати вибір цільової аудиторії, методів і завдань роботи з клієнтами бази практики;
- формування навичок складання бюджету соціального або медико-соціального проекту;
- формування умінь визначати індикатори та показники ефективності соціальної роботи;

- формування навичок використовувати моніторингові інструменти для визначення ефективності соціальних інтервенцій у сфері громадського здоров'я та під час вирішення інших соціальних проблем, актуальних для клієнтів бази практики.
- розвиток прагнення до самовдосконалення і професійного становлення.

Згідно з вимогами освітнього компоненту здобувачі освіти повинні:

знати:

- етичні та правові норми, що регулюють взаємини людини і суспільства, навколишнього середовища, і керуватися ними у професійній діяльності;
- основи виробничих відносин і принципи управління з урахуванням впливу технічних, фінансових і людських чинників;
- форми соціальної взаємодії, чинники соціального розвитку, типи та структуру соціальних організацій;
- права та свободи людини і громадянина, особливості їх реалізації у різних сферах життєдіяльності;
- особливості та технології соціальної роботи з різними групами клієнтів (отримувачами послуг);
- основи менеджменту у соціальній сфері;
- специфіку діяльності соціального працівника в різних соціальних інституціях;

уміти:

- планувати та організовувати соціальну діяльність з різними цільовими групами у межах конкретних проектних завдань;
- здійснювати управління командою проекту та залучати партнерів із числа надавачів соціальних послуг;
- проводити дослідження стану проблеми на вирішення якої будується соціальний проект і визначати прямих та опосередкованих бенефіціаріїв;
- збирати та аналізувати інформацію про існуючі методи вирішення конкретної соціальної проблеми, досвід її вирішення у практиці соціальних служб та недержавних організацій;
- визначати критерії ефективності пропонованих методів та засобів соціального впливу на обрану, для розробки проекту, проблему;
- здійснювати посередництво консультування, надавати спеціалізовану допомогу у соціальних службах, організаціях і установах;
- надавати допомогу клієнтам у їх взаємодії з державними та недержавними органами соціального захисту населення;

- розробляти профілактичні, реабілітаційні, корекційні програми, програми соціальної допомоги, соціального захисту, соціального виховання та брати участь у їх реалізації;
- аналізувати документацію, працювати з нормативно-правовими документами.

Всі перераховані уміння чітко виконують програмні результати навчання, які повинні набути в процесі навчання соціальні працівники та є елементом підготовки дипломної роботи на здобуття кваліфікаційного рівня – бакалавр у галузі соціальної роботи й сприяти формуванню **навичок**:

- визначати зміст співпраці з організаціями-партнерами з соціальної роботи для виконання завдань професійної діяльності.
- використовувати методи соціальної діагностики у процесі оцінювання проблем, потреб, специфічних особливостей та ресурсів клієнтів.
- самостійно визначати ті обставини, у з'ясуванні яких потрібна соціальна допомога.
- приймати практичні рішення для покращення соціального добробуту та підвищення соціальної безпеки.
- застосовувати методи менеджменту для організації власної професійної діяльності та управління діяльністю соціальних робітників і волонтерів, іншого персоналу.
- встановлювати та підтримувати взаємини з клієнтами на підґрунті взаємної довіри та відповідно до етичних принципів і стандартів соціальної роботи, надавати їм психологічну підтримку й наснажувати клієнтів.
- налагоджувати співпрацю з представникам різних професійних груп та громад; використовувати стратегії індивідуального та колективного представництва інтересів клієнтів.
- виявляти сильні сторони та залучати особистісні ресурси клієнтів, ресурси соціальної групи і громади для розв'язання їх проблем, виходу із складних життєвих обставин.

Вивчення освітнього компоненту забезпечує опанування здобувачами вищої освіти компетентностей

Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у соціальній сфері або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів соціальної роботи і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК6. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. ЗК11. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК14. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.

<p>Фахові компетентності (ФК)</p>	<p>ФК4. Здатність до аналізу соціально-психологічних явищ, процесів становлення, розвитку та соціалізації особистості, розвитку соціальної групи і громади.</p> <p>ФК6. Знання і розуміння організації та функціонування системи соціального захисту і соціальних</p> <p>ФК8. Здатність застосовувати сучасні експериментальні методи роботи з соціальними об'єктами в польових і лабораторних умовах.</p> <p>ФК 14. Здатність до застосування методів менеджменту для організації власної професійної діяльності та управління діяльністю соціальних робітників і волонтерів, іншого персоналу.</p> <p>ФК 15. Здатність взаємодіяти з клієнтами, представниками різних професійних груп та громад.</p> <p>ФК 20. Здатність до сприяння підвищенню добробуту і соціального захисту осіб, здійснення соціальної допомоги та надання підтримки тим, хто перебуває у складних життєвих обставинах</p>
<p>1. Програмні результати навчання</p>	
<p>ПРН</p>	<p>ПРН 3. Ідентифікувати, формулювати і розв'язувати завдання у сфері соціальної роботи, інтегрувати теоретичні знання та практичний досвід.</p> <p>ПРН 5. Теоретично аргументувати шляхи подолання проблем та складних життєвих обставин, обирати ефективні методи їх вирішення, передбачати наслідки.</p> <p>ПРН 11. Використовувати методи профілактики для запобігання можливих відхилень у психічному розвитку, порушень поведінки, міжособистісних стосунків, для розв'язання конфліктів, попередження соціальних ризиків та складних життєвих обставин.</p> <p>ПРН 14. Самостійно визначати ті обставини, у з'ясуванні яких потрібна соціальна допомога.</p> <p>ПРН 15. Приймати практичні рішення для покращення соціального добробуту та підвищення соціальної безпеки.</p> <p>ПРН 19. Виявляти сильні сторони та залучати особистісні ресурси клієнтів, ресурси соціальної групи і громади для розв'язання їх проблем, виходу із складних життєвих обставин.</p> <p>ПРН 20. Виявляти етичні дилеми та суперечності у професійній діяльності та застосовувати засоби супервізії для їх розв'язання в тому числі на етапі раннього втручання.</p> <p>ПРН 22. Демонструвати вміння креативно вирішувати проблеми та приймати інноваційні рішення, мислити та застосовувати творчі здібності до формування принципово нових ідей.</p> <p>ПРН 24. Використовувати методи соціальної роботи із хворими на психічні розлади та пацієнтами похилого віку для попередження соціальних ризиків та складних життєвих обставин.</p> <p>ПРН 25. Вміти використовувати набуті знання під час праці із особами, які постраждали від військових дій та такими, яких визнано біженцями.</p>

ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 180 годин, 6 кредити ЄКТС.

Програма переддипломної практики.

Програма організації і проходження практики передбачає кілька етапів: підготовчий, робочий, підсумковий, кожен з яких переслідує певні завдання.

Етапи :

1) Підготовчий

Знайомство з програмою практики і вимогами до оформлення її результатів. Розв'язання організаційних питань. Підготовчий етап практики включає в себе розв'язання всіх організаційних питань. Він починається з настановчої конференції, що проводиться керівником практики від університету, який відповідає за організацію і проведення даного виду практики. Керівник практики ознайомлює практикантів з розпорядженням про їх розподіл за базами практики, із завданнями, програмою, зразками звітної документації, керівниками (методистами) практики. На конференції уточнюються програма і терміни проведення практики, форми звітності.

2) Робочий

Робочий етап практики включає знайомство здобувача освіти з базою практики, у якій він буде працювати, складання кожним практикантом індивідуального плану роботи, практичну діяльність відповідно до цього плану, попередню розробку різних форм та видів соціальної роботи та їх проведення, консультації з методистами і викладачами — керівниками практики. Протягом робочого етапу студент виконує основні завдання практики, аналізує й обговорює з керівниками отримані результати, визначає тему свого дослідження та доповіді для заключної конференції. У ході підсумкового етапу практикант у встановлений термін оформляє звіт з практики, одержує письмовий відзив групового керівника, у який вноситься оцінка роботи практиканта. Усі звітні матеріали пред'являються для контролю керівнику практики. Практиканти, у формі усних виступів фактично здійснюють обмін інформацією про специфіку діяльності соціальних працівників різних закладів та зв'язок бази практики з напрямком роботи, обраним для проведення дослідження та підготовки соціального або медико-соціального проєкту.

Зміст практичної роботи здобувачів освіти

У ході переддипломної практики здобувачі освіти самостійно виконують обов'язки фахівців баз практики з розв'язання конкретних соціальних проблем клієнтів. Основна увага акцентується на формуванні творчого ставлення до справи, на виробленні власного індивідуального стилю професійної діяльності. У випадку виникнення труднощів у

розв'язанні практичних задач здобувач освіти отримує кваліфіковану допомогу з боку керівника бази практики й університету.

Практична реалізація програми практики.

1. Ознайомитись з Положенням про соціальну інституцію, яка виступає базою практики.
2. Розробити адвокаційну та комунікаційну стратегії розвитку організації – бази практики.
3. Описати проблему на вирішення якої здобувач освіти розроблятиме соціальний або медико-соціальний проєкт та який досвід має база практики у вирішенні даної соціальної або медико-соціальної проблеми (скласти дерево проблем та дерево рішень).
4. Проаналізувати особливості цільової групи з якою працюють фахівці бази практики.
5. Визначити основні завдання соціального проєкту та роль партнерів, які є у бази практики у вирішенні соціальної проблеми, обраної у якості дослідження.
6. Здійснити аналіз ефективності надання соціальної допомоги клієнтам.
7. Розробити бюджет соціального проєкту на вирішення проблеми обраної у якості дослідження.
8. Вести щоденник фахівця бази практики, функції якого виконуються практикантом з аналізом проведеної кожного дня роботи.

Під час проходження переддипломної практики здобувач освіти зобов'язаний:

- 1) з'явитись на настановну конференцію з питань організації практики у встановлений час;
- 2) одержати від керівників практики ЗВО всю необхідну інформацію відносно вимог до порядку проходження та оформлення звітності про результати практики;
- 3) узгодити тему дослідницької та практичної роботи з керівником-методистом в університеті та керівником за місцем проходження практики;
- 4) виходячи з цього та враховуючи часові межі практики, скласти індивідуальний план виконання робіт та оформлення звітної документації;
- 5) вивчити та дотримуватись правил охорони праці, техніки безпеки та санітарної гігієни, що є обов'язковим для установи, де проходить практика;
- 6) у повному обсязі виконати всі означені програмою практики завдання;
- 7) нести відповідальність за виконану роботу;
- 8) своєчасно та відповідно до нормативних вимог подати матеріали звіту на кафедру та захистити їх.
- 7) Форма підсумкового контролю успішності навчання Диференційований залік

Етапи здійснення

Завдання	Вид діяльності	Форма звітності
1	2	3
I тиждень. Підготовчий етап. Перша консультація методиста		
Познайомитися з програмою практики, зі своїм керівником і консультантом	Участь у роботі конференції	Оформити в щоденнику практики: мету й завдання практики
II,III тиждень. Робочий етап. Друга консультація методиста		
Скласти індивідуальний план роботи	Разом з керівником практики на робочому місці визначити порядок і терміни виконання завдань	Написати в щоденнику індивідуальний план роботи
Розробити адвокаційну та комунікаційну стратегію розвитку організації-базы практики	Визначитися з основною проблемою, цільовою групою, яка є об'єктом бази практики та предметом дослідження здобувача освіти. Розробити дерево проблем, дерево рішень, розробити основні компоненти комунікаційної кампанії.	Спільно з керівником практики від ЗВО заповнити аплікаційну форму адвокаційної та комунікаційної стратегії
Визначитися з напрямком за яким буде створюватися соціальний або медико-соціальний проєкт	Визначити мету проєкту, основні завдання проєкту, проаналізувати географію реалізації проєкту та цільову групу на яку спрямовано проєкт.	Заповнити аплікаційну форму проєктної заявки соціального або медико-соціального проєкту.
Розробити основні завдання соціального або медико-соціального проєкту	Визначити та проаналізувати основні завдання проєкту, етапи його реалізації, проєктні ризики, партнерів та опонентів,	Заповнити аплікаційну форму проєктної заявки соціального або медико-соціального проєкту.

	додаткові ресурси для ефективного впровадження проекту. Визначитися з комунікаційними повідомленнями.	
Розробити бюджет соціального або медико-соціального проекту.	Проаналізувати наявний ринок товарів та послуг, актуальних для проекту. Визначити можливі шляхи залучення додаткових ресурсів.	Заповнити бюджетну форму проекту
IV тиждень. Підсумковий етап. Третя консультація методиста		
Узагальнити отримані на практиці результати	Надати проекти адвокаційної та комунікаційної кампанії й розроблений на основі потреб бази практики соціальний (медико-соціальний) проєкт.	Скласти звіт з практики у встановленій формі та.

3) Підсумковий

Підготовка доповіді на звітню конференцію про проходження практики, захист матеріалів практики (соціального \ медико-соціального проекту розробленого на базі практики).

Опис освітнього компоненту

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	
Кількість кредитів – 6	Галузь знань 23 «Соціальна робота» (шифр і назва)	нормативна	
Загальна кількість годин - 180	Спеціальність: “ Соціальна робота ” 231 (шифр і назва)	Рік підготовки:	
		4-й	-й
		Семестр	
		7, 8 - й	-й
Годин для денної форми навчання: аудиторних –4 самостійної роботи студента - 176	Освітньо-кваліфікаційний рівень: Бакалавр	Лекції	
		2 год.	год.
		Практичні, семінарські	
		4год.	год.
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		176 год.	год.
Індивідуальні завдання: год.			
Вид контролю: диф.залик			

Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма						заочна форма						
	усього	у тому числі					усьог	у тому числі					
		л	п	лаб	інд	с. р.		о	л	п	лаб	інд	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Етап підготовчий			2			80							
Етап робочий			0			80							
Етап підсумковий			2			12							
	180		4			172							

Основні форми самостійної роботи студентів під час переддипломної практики (176 год.) відповідно до баз практики. Програма може бути змінена за змістом, якщо керівниками баз практики буде надано свої побажання для проведення практики.(за згодою сторін).

План переддипломної практики

№ пор.	Зміст роботи
1	Ознайомитись з Положенням про соціальну інституцію, яка виступає базою практики.
2	Розробити адвокаційну та комунікаційну стратегії розвитку організації – бази практики
3	Описати проблему на вирішення якої здобувач освіти розроблятиме соціальний або медико-соціальний проєкт та який досвід має база практики у вирішенні даної соціальної або медико-соціальної проблеми (скласти дерево проблем та дерево рішень).
4	Проаналізувати особливості цільової групи з якою працюють фахівці бази практики.
5	Визначити основні завдання соціального проєкту та роль партнерів, які є у бази практики у вирішенні соціальної проблеми, обраної у якості дослідження
6	Здійснити аналіз ефективності надання соціальної допомоги клієнтам.
7	Розробити бюджет соціального проєкту на вирішення проблеми обраної у якості дослідження.
8	Вести щоденник фахівця бази практики, функції якого виконуються практикантом з аналізом проведеної кожного дня роботи

ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИКИ

БАЗИ ПРАКТИКИ

Базами практики здобувачів освіти є державні та недержавні установи соціального захисту, соціальні служби, установи, організації, фонди, медичні та освітні заклади, що надають соціальні послуги.

Бази практики *повинні*:

- створювати для здобувачів освіти необхідні умови для виконання програми практики;
- надавати методичну допомогу здобувачам освіти-практикантам в набутті досвіду практичної роботи;

- сприяти підвищенню професійного рівня здобувачів освіти шляхом залучення до безпосередньої роботи з клієнтами, розробки та виконання соціальних програм;
- створювати умови безпечної роботи на кожному робочому місці, здійснювати обов'язковий інструктаж з охорони праці та техніки безпеки.

Здобувачі освіти можуть за погодженням з керівництвом самостійно підбирати базу практики.

Здобувачам освіти-практикантам призначаються керівники практики з числа досвідчених працівників організації.

КЕРІВНИЦТВО ПРАКТИКОЮ

Загальне керівництво практикою здійснюється завідувачем практики в навчальному закладі, на факультеті — заступником декана, в академічних групах — керівниками практики.

Керівник практики від кафедри:

- до початку практики контролює підготовленість бази практики, погоджує програму практики, проводить інструктаж про порядок проходження практики та з техніки безпеки, видає здобувачам освіти-практикантам необхідні документи;
- проводить настановчу та підсумкову конференції з виробничої практики;
- ознайомлює здобувачів освіти з метою, завданнями та змістом практики; повідомляє про систему звітності після завершення практики;
- здійснює поточний контроль за роботою здобувачів освіти-практикантів і сприяє координації дій з керівником практики від соціальної служби;
- контролює дотримання здобувачами освіти правил внутрішнього трудового розпорядку, забезпечення безпечних умов праці, приймає оперативні організаційно-методичні рішення;
- оцінює роботу здобувачів освіти на основі спостережень, характеристики з бази практики, звітної документації;

Керівник практики від соціальної служби:

- разом з навчальним закладом несе відповідальність за організацію, якість і результати практики здобувачів освіти;
- організовує виробничу практику відповідно до угоди та програми практики;
- ознайомлює здобувачів освіти із соціальною службою (установою, організацією), визначає робоче місце здобувачів освіти-практикантів;
- залучає практикантів до роботи з клієнтами;
- надає методичну та інформаційну допомогу у процесі виконання індивідуальних завдань;

- бере участь в аналізі та оцінці роботи, проведеної здобувачами освіти;
- складає відгук про роботу практикантів, де зазначає ділові та моральні якості, виявлені здобувачами освіти при проходженні практики, та оцінює їх діяльність;
- бере участь у нарадах з виробничої практики а також, якщо є можливість, у підсумковій конференції за результатами практики.

Здобувач освіти-практикант:

- до початку практики одержує від керівника практики інформацію про порядок оформлення необхідних документів;
- своєчасно прибуває на базу практики;
- у повному обсязі виконує завдання, передбачені програмою практики, і вказівки її керівників;
- виявляє свою професійну компетентність;
- дотримується правил охорони праці, техніки безпеки, внутрішнього трудового розпорядку;
- несе відповідальність за виконання роботи;
- своєчасно оформлює звіт з практики і подає його разом з характеристикою керівникові з бази практики.

Методи навчання:

Словесні, наочні, практичні

ФОРМИ І МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Контроль за проходженням практики здійснює керівник практики з метою виявлення недоліків і подання практичної допомоги здобувачам освіти у процесі виконання програми практики та оформлення звітної документації.

Керівники практики перевіряють організацію роботи практикантів, процес виконання програми, ставлення до виконання завдань і правил внутрішнього трудового розпорядку. Контроль здійснюється за допомогою планових (поточних) співбесід, безпосереднього спостереження, аналізу звітної документації

ЗВІТНА ДОКУМЕНТАЦІЯ

Звітною документацією з практики є:

- письмовий звіт про проходження практики;
- щоденник;

Звітну документацію здобувач освіти-практикант подає керівникові практики від кафедри психіатрії, наркології, медичної психології та соціальної роботи не пізніше як за два тижні до дня захисту практики (конференції).

Правила ведення й оформлення щоденника

1. Під час практики здобувач освіти щодня коротко повинен записувати в щоденник усе, що він зробив за день для виконання календарного плану проходження практики.
2. Щонайменше раз на тиждень здобувач освіти повинен подавати щоденник керівникам практики від фахової кафедри, які перевіряють щоденник, дають письмові зауваження, додаткові завдання й підписують записи, що зробив здобувач освіти.
3. Практикант не зобов'язаний надавати щоденник з практики для ознайомлення керівнику практики від бази практики.
4. Після закінчення практики щоденник подається керівникам практики від фахової кафедри.
5. Без заповненого щоденника практика не зараховується.

Здобувачеві освіти, який не виконав програму практики, у встановленому порядку надається право проходження практики повторно в терміни, визначені деканом факультету.

Критерії оцінювання практики:

- успішність виконання програми практики та індивідуальних завдань керівників;
- дотримання професійної етики, правил внутрішнього розпорядку бази практики;
- активність, ініціативність у процесі виконання завдань;
- систематичність і якість ведення щоденника практики;
- повнота, логічність і стилістична досконалість звіту про проходження практики;
- змістовність, цілісність і лаконізм доповіді та відповідей на запитання на заключній конференції;
- сформованість професійних умінь і якостей особистості спеціаліста;
- організованість, впевненість, інтерес до роботи.

ОЦІНКА ЗА ПРАКТИЧНУ ПІДГОТОВКУ

Практична підготовка студентів проводиться згідно з графіком навчального процесу та розкладом проведення практичної підготовки на Базах, які на підставі договорів, забезпечують виконання вимог відповідних освітніх програм щодо практичної підготовки.

Після закінчення терміну проходження практичної підготовки студенти звітують про виконання програми та індивідуального завдання. Форма звітності студента про практичну підготовку – це подання письмового звіту (щоденника) відповідно до програми практичної підготовки, підписаного і оціненого безпосередньо керівниками від Бази і університету, яка містить відомості про виконання усіх розділів програми та індивідуального завдання.

Після проходження практичної підготовки студенти складають диференційований залік на кафедрі психіатрії, наркології, медичної психології та соціальної роботи.

Оцінку з дисципліни «Практична підготовка» визначає відділ виробничої практики університету, як середню арифметичну відповідно до відомостей успішності, що надають кафедри університету, які задіяні у проведенні практичної підготовки - від 120 до 200

балів і вносить її у відомість успішності та індивідуальний навчальний план (залікову книжку) здобувача освіти.

Оцінювання практичних навичок та виставлення необхідної оцінки проводиться відповідно до критеріїв, наведених у таблиці 4.

Таблиця 4

**Критерії оцінювання результатів навчальної діяльності
здобувачів освіти з дисциплін**

Оцінка	Критерії оцінювання
«Відмінно»	Студент виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили
«Дуже добре»	Студент вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна
«Добре»	Студент вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок
«Задовільно»	Студент відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих
«Достатньо»	Студент володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні
«Незадовільно» з можливістю повторного складання семестрового контролю	Студент володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу
«Незадовільно» з обов'язковим повторним вивченням залікового кредиту	Студент володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів
Зокрема, критерії оцінювання практичних навичок з дисциплін	

«Відмінно»	Студент відповідає високому (творчому) рівню компетентності: студент виявляє особливі творчі здібності, без помилок самостійно демонструє виконання практичних умінь та володіє системними теоретичними знаннями та має здібності для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях.
«Добре»	Студент самостійно демонструє виконання практичних умінь, допускаючи деякі неточності, які швидко виправляє, володіє теоретичними знаннями (знає методику виконання практичних навичок.)
«Задовільно»	Студент демонструє виконання практичних умінь, допускаючи деякі помилки, які може виправити при корекції їх викладачем, володіє задовільними теоретичними знаннями (знає основні положення методики виконання практичних навичок).
«Незадовільно»	Студент не може самостійно продемонструвати практичні вміння (виконує їх, допускаючи грубі помилки), не володіє достатнім рівнем теоретичних знань (не знає методики виконання практичних навичок)

Політика щодо академічної доброчесності. Списування та плагіат при підготовці студентських наукових робіт не допускаються. Використання електронних гаджетів (мобільний телефон, планшет) не допускається в ході практичних занять, лекцій та при проведенні всіх видів контролю.

Кодекс академічної доброчесності ХНМУ (наказ ректора ХНМУ від 27.08.2019 р. № 305) (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/kodex_ad.pdf);

Положення про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин в Харківському національному медичному університеті (наказ ректора ХНМУ від 02.07.2020 р. № 165) (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_ad-1.pdf);

Положення про Комісію з доброчесності, етики та управління конфліктами ХНМУ (наказ ректора ХНМУ від 02.07.2020 р. № 165) (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_komis_ad.pdf);

Положення про порядок перевірки у Харківському національному медичному університеті текстових документів – дисертаційних робіт, звітів за науково-дослідними роботами, наукових публікацій, матеріалів наукових форумів, навчальної літератури, навчально-методичних видань та засобів навчання на наявність текстових запозичень (наказ ректора ХНМУ від 27.08.2020 р. № 195)

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Закон України «Про благодійну діяльність та благодійні організації» 5 липня 2012 року (закон № 5073-VI)
2. Закон України «Про соціальні послуги» 17 січня 2019 року № 2671-VIII.
3. Постанова Кабінету Міністрів України «Деякі питання діяльності центрів соціальних служб» від 1 червня 2020 р. № 479.
4. Бутченко Т.І. Соціальне проєктування. Навчальний посібник для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра спеціальності «Соціальна робота» освітньо-професійної програми «Соціальна робота». Запоріжжя, 2020 р.
5. Інтегрований курс соціально-педагогічної теорії і практики / навч. посіб. / Південноукр. держ. пед. ун-т (Одеса) / Біла О. О., Богданова І. М., Курлянд З. Н. та ін. / За ред. І. М. Богданової. – Одеса: Пальміра, 2005. – 538 с.
6. Ларіонова Н. Організація навчальних практик студентів I курсу 11 спеціальностей «Соціальна педагогіка», «Соціальна робота» / Н. Ларіонова // Соціальна педагогіка : теорія і практика. – Луганськ : Луганський національний педагогічний університет ім. Тараса Шевченка.– 2005. – № 2. – С. 64–70.
7. Тверезовська Н. Т. Практика студентів соціальних установ України [текст] : навч. Посіб. / Н. Т. Тверезовська, Л. А. Сатановська. – К. : «Центр учбової літератури», 2013. – 378 с.
8. Могилка О., Кожина Г., Терьошина І., Гайчук Л., Стрельнікова І., Зеленська К. Соціальна робота: від професійної орієнтації до професійної майстерності. Матеріали LIV навчально-методичної конференції ХНМУ «Інноваційні технології навчання: досвід впровадження та перспективи розвитку» (Харків, 17 березня 2021 р.) / Міністерство охорони здоров'я. С. 61-63.